

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. lde küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. lde küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A jövő villamos vasutja.

Régi óhajtott képe a helyi érdekű vasutnak villamos erőre való berendezése. A nagyfontosságú kérdés helyes és a város közönségére nézve előnyös megoldása a városi tanácsnak állandó gondját képezi már évek óta, most pedig, hogy a villamos telep felépült, kettőzött buzgalommal fáradozik ezen modern intézmény megtestesítésén. A helyi vasut ugyanis a debreczeni forgalmat nem tudja úgy lebonyolítani, hogy panaszok ne merülnének fel ellene és bár az igazgatóság igyekszik a meglévő állapotokon segíteni, berendezkedésének elégtelensége miatt nem tud megfelelni az üzem vezetésében a legmérsékeltőbb kívánalmaknak sem.

A jog- és pénzügyi bizottság e héten foglalkozott ezen kérdéssel, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozott, mivel a bizottság tagjai a szokottnál nagyobb számban gyültek össze. Az ülésen *Vecsey Imre* főjegyző elnökölt. Az ülésen jelen voltak: *Kovács József* polgármester, *Magoss György* dr. tiszti főügyész, *Vargha Elemér* dr. tanácsnok, *Acsél Géza* főmérnök, *Márk Endre*, *Szilágyi Imre*, *Fejér Ferenc* dr., ifj. *Szwarcs Vilmos*, *Csanak József*, *Debreczeni Jenő*, *Freund Jenő* dr., *Tüdős János* dr., *Kenézy Gyula* dr., *Roncsik Lajos* főszámvevő, *Poroszlai László*, *Rickl Antal*, *Kardos László*, fenyéri *Zádor Lajos*, *Lövkovits Márton* dr., *Kernhoffer József*, *Degenfeld József* gróf és *Tóth Emil* dr. jegyző.

Az ülés megnyitása után *Vecsey Imre* főjegyző előterjesztette, hogy az ülés egyedüli tárgya: a helyi vasutnak villamossá való átalakítása. Miután pedig az ezen ügyre vonatkozó összes iratokat nyomtatásban megkapták a bizottsági tagok, felkérte a bizottság tagjait, hogy nézetüket és véleményüket sziveskedjenek előadni.

Magoss György dr. tiszti főügyész elmondja, hogy a helyi vasut társaság számítása szerint a városnak egy millió koronával kellene az átalakításhoz hozzájárulni, amelynek ellenében megfelelő törzsrészvényekhez jutna. Az a kérdés most már, hogy a város belemehet-e egy ilyen nagyszámú befektetésbe.

Fejér Ferenc dr. tulságosnak tartja a helyi vasut óhajtását. Felemlíti, hogy Nagyvárad nem adott semmit a villamos vasutra. Ezért tehát radikális megoldást kíván, nevezetesen azt, hogy a város szüntesse be a helyi vasutnál a további tárgyalásokat és önjerejéből hozza létre a villamos vasutat. A szerződés értelmében ugyanis a városnak joga van azon utvonatokon, melyeken a helyi vasutnak nincsenek sinpárjai, villamos vonatot létesíteni. Nézete szerint a helyi vasut kívánsága óriási terhet róna a városra, melyet most, midőn annyi létesíteni valónk van, nem szabad saját jól felfogott érdekünkben figyelmen kívül hagyni.

Márk Endre halasztást lát a *Fejér Ferenc* indítványában, már pedig itt gyorsan kell cselekedni, mivel a mostani közlekedés nem felel meg a kívánalmaknak. Meg kell kísérelni min-

den lehető a békés megoldásra, melyet úgy vél elérni, hogy a bizottság küldjön ki négy-öt tagot kebeléből, akit a tanács kiküldöttével és a helyi vasut képviselőivel tárgyaljanak ezen kérdésben.

Ugyanilyen nézetben van *Szilágyi Imre* is.

Acsél Géza főmérnök városrendezési tekintetből a házi-kezelés mellett van, mert tulmagasnak tartja a helyi vasut ajánlatában foglalt kívánságokat. Elmondja részletesen, hogy Nagyvárad nemhogy semmivel sem járult a villamos vasut kiépítéséhez, ellenkezőleg a társaság 270.000 koronát fizetett a városnak és 32 éven keresztül évi 10.000 koronát fog fizetni a házipénztárnak. A villamos vonalakat 1.600.000 koronáért fel lehet építeni, azt házi kezelésbe venni. Meggyőzően vitatja, hogy a villamos vonalakkal meglehet közelíteni úgy a vasuti állomást, mint a nagyerdőt.

Freund Jenő dr. azon nézőpontot kívánja tekinteni, mely a városra nézve előnyös.

Márk Endre szerint, tekintettel arra, hogy a helyi vasut üzemengedélye még harmincegy évig tart, holt tőke volna az az összeg, melyet a villamos üzembe fektetne. Egy jogismerő ember sem vállalhatja azt a felelősséget, hogy a létező vonalakon kívül más vonalat építsen ki. Ennek folytán azt javasolja, hogy küldje ki a bizottság *Szilágyi Imrét*, *Tüdős János dr.-t*, *Poroszlai Lászlót*, *Fejér Ferenc dr.-t* és *Kernhoffer Józsefet*, hogy lépjenek összeköttetésbe a tanács tagjaival záros határidőn belül egy javaslat megtételére.

Tüdős János dr. szerint nem volna gazdaságilag helyes, ha a város konkurens vállalatot létesítené. Sokkal nagyobb tennivalói is vannak a városnak. Éppen azért a *Fejér Ferenc* dr. indítványa csakis az csetben állhat meg, ha békés megoldást nem lehetne találni. Határozati javaslatot terjeszt be tehát, mely így hangzik:

A jog- és pénzügyi bizottság kimondja, hogy a be-terjesztett tervezeteket jelen alakjában elfogadhatóknak nem tartja ugyan, de a Nagyvárad várossal érvényben levő szerződésben lefektetett elvek alapján a helyi vasutal kötendő szerződés tárgyalás alá vételét kívánatosnak tartja és a tárgyalás lefolytatására öt tagot küld azzal, hogy a kiküldöttek a városi tanács öt tagjával egyetértőleg a helyi vasut kiküldöttével a helyi forgalomnak villamossá átalakítása iránt részletes szerződési tervezeteket dolgozzanak ki és a városi tanácsnak 45 nap alatt tegyenek eljárásuk eredményéről jelentést.

A bizottság a javaslatot elfogadta és a maga kebeléből kiküldte *Szilágyi Imrét*, *Tüdős János dr.-t*, *Poroszlai Lászlót*, *Fejér Ferenc dr.-t* és *Kernhoffer Józsefet*, ezek után elnök az ülést berekesztette.

*

Magunk részéről már most jelezzük, hogy a helyi vasut kívánságát a város nem teljesítheti. Anyagi erőnk minden oldalról igénybe van véve és ilyen óriási áldozatot nem hozhatunk anyagi romlásunk nélkül. Egy egész sereg, régen előkészített ügy vár megoldásra, nem szabad tehát

belevinni a várost olyan kiadásokba, amelyek veszélyeztetnék pénzügyi helyzetének egyensúlyát.

A városok háztartásának rendezése.

Irta: **Valbaum Frigyes**, Segesvár r. t. város polgármestere.

Az új városi törvény és az ezen törvénnyel szoros kapcsolatban álló kérdésekre nézve ezuttal nem szándékozom kiterjeszkedni, hiszen e tekintetben nézeteltérések nem lehetnek. Alig lesz városi tisztviselő vagy a városát önzetlenül szerető polgár, aki nem volna meggyőződve arról, hogy a városi önkormányzati jog biztosítása és kiterjesztése, a városi tisztviselők minősítésének megállapítása, megfelelő fegyelmi szabályok alkotása és a városi tisztviselők fizetései, valamint nyugdíjviszonyainak rendezése kivétel nélkül olyan kérdések, melyeknek sürgős tárgyalása többé nem halasztható el és melyeknek sikeres megoldásától a városok egész jövője és fejlődése függ.

Annál több szó fér — nézetem szerint — a városok háztartásának állami hozzájárulással való rendezéséhez. Elismerem, hogy ezen kérdés igazságos megoldása rendkívül nagy nehézségekkel jár, mert nem lehet rossz néven venni, hogy az egyes városok kedvezőtlen anyagi viszonyaikra való tekintettel olyan hozzájárulási kulcsot óhajtanak, mely részükre lehetőleg nagy állami hozzájárulást biztosít. A jelentékenyebb lélekszámmal bíró városok az egyedüli igazságos kulcsnak a lélekszámot tekintik, míg a magas póttadóval megáldott városok az igazságos kulcsot kizárólag a póttadó magasságában látják. Én sem az egyik, sem a másik kulcsban nem találok igazságot.

A városok az államtól nem kérnek és nem kérhetnek segítyt vagy alamizsnát, hanem kártalanítási igényeket emelnek teljes jogosultsággal azon teendőik fejében, melyeket az áthárított hatáskörben kizárólag az állam érdekében teljesítenek. Ha pedig nem segítyről, hanem kártalanításról van szó, az állami hozzájárulás mérvét nem lehet sem a lakosság számától, sem a városi póttadó magasságától függővé tenni, hanem ezen hozzájárulást olyképpen kell megállapítani, hogy az tényleges kártalanítás legyen, vagyis teljes mértékben megfeleljen azon kiadásoknak, melyekkel a város kizárólag az állam érdekében van megterhelve. Az állami hozzájárulás illetően megállapítása semmi akadályokba nem ütközik, a kiszámítás nagyon biztos, egyszerű és kizárja azon aránytalanságokat és igazságtalanságokat, melyek minden felosztási kulccsal elválaszthatatlanul járnak.

Az ezideig említett felosztási kulcsok közül pedig a legrosszabbnak és legigazságtalanabbnak a póttadó kulcsot tartom, mert egyfelől a magas póttadó nem mindig a város szegénységének a következménye, másfelől a póttadó nem nyújt tiszta és megbízható képet a városi lakosság valódi terheiről.

Megtörténhet ugyanis, hogy a szegényebb város hasznot hajtó vállalatokat (villamos telepet, vízvezeték, vasutat, jéggyárat stb.) létesített és

helyes, céltudatos gazdálkodás útján a póttadót jelentékenyen leszállította, míg a sokkal gazdagabb város a háztartásban mutatkozó egész hiányt póttadóval fedezi. Az ilyen várost magasabb póttadója révén magasabb állami támogatásban részesíteni annyit jelentene, hogy nálunk a tevékenység, a munka büntetésben, a visszamaradottság és közömbösség pedig jutalomban részesül.

Ismerek várost, hol a polgárok nagy póttadót fizetnek, de sokkal kedvezőbb helyzetben vannak egy más kisebb póttadót szedő város polgárainál, mert az ott elhelyezett nagyszámu katonai és polgári intézmények a polgárságnak oly jelentékeny anyagi előnyöket nyújtanak, hogy a magasabb póttadó szerepet nem játszik.

Ismerek várost, hol mindenféle díjakkal és vámokkal (behozatali díjak, vagyónátruházási díjak, gyalogjáró díjak, hidvám, kövezetvám stb.) a póttadó leszállítása sikerült, míg más város helyesebbnek tartja a hiány fedezéséről kizárólag póttadó kivetése útján gondoskodni, tehát nagyobb póttadót fizet, de azért tényleg nem visel nagyobb terheket.

Ismerek várost, hol az összes tanügyi kiadásokat nem a város, hanem a hitfelekezet fedezi és e célra a hitfelekezetbeliek jelentékeny egyházi póttadót fizetnek, tehát a polgárság ugyan csekélyebb városi póttadóval van megterhelve, mint annak a városnak a polgársága, hol ezen kiadások is a városi póttadó terhére esnek, de azért mégis egyforma, sőt esetleg nagyobb terheket visel.

Visszatérve az állami hozzájárulás miképeni megállapításához, újból is hangsúlyozom, hogy a hozzájárulás nem segély vagy dotáció, hanem kártalanítás legyen. A kártalanítási összeg mikénti fedezésével bővebben foglalkozni nem tartom szükségesnek, ez nézetem szerint kizárólag állami feladat. A fődolog minden esetre az, hogy a kártalanítás igazságosan megállapíttassék és törvény által oly módon biztosíttassék, hogy a városoktól semmi körülmények között elvonható ne legyen. A kártalanítási eszme ellen felmerülhet talán azon észrevétel, hogy egyes nagyon szegény városok a nyereendő összeggel nem lesznek képesek háztartásukat rendbe hozni. Nem hiszem, hogy ilyen eset előfordulna, de ha előfordul, abban csakis annak bizonyítékát látnám, hogy az ilyen város egyáltalán képtelen azon fontos feladatokat teljesíteni, melyeknek teljesítését minden életre való várostól feltétlenül követelni kell. Csakis életképes városnak van létjogosultsága!

Tető alatt.

Immár a főrendi ház is letárgyalta és elfogadta az adójavaslatokat, Wekerle gondos, nagy alkotásai tehát tető alá jutottak. A szentesítés és a kihirdetés alkotmányos kellékek, de csak formaságok. Az adóreform életbeléptetése idő kérdése.

Régi adótörvényeink — jól mondja a képviselőház pénzügyi bizottságának jelentése — egy séges rendszer nélkül lettek megalkotva, majdnem kizárólag az állam pénzügyeinek pillanatnyi szük-

ségeihez mérve. Az egyes adónemek aránytalanságok voltak összhangzásba hozva s nem volt olyan adónk, melynek a többiek között levő aránytalanságok kiegyenlítése lett volna a rendeltetése.

Voltak továbbá adónemeink, melyek határozottan az igazságtalanság magvait hordták magukban és súlyos terhükkel éppen a kis emberekre, a legszegényebb néposztályokra nehezedtek.

Wekerle már régen felismerte mai adórendszerünk tarthatatlanságát és egyik nagy céljául tűzte ki egyenesadórendszerünknek gyökeres átalakítását, egészségesebb és igazságosabb alapokra való helyezését.

Számolnia kellett első sorban az államháztartás nehéz helyzetével, mely idők során a közgazdasági és kulturális szükségletek rohamos emelkedése folytán a kiadások tömegével lett terhelve. Számba kellett vennie továbbá, hogy adóztatásunk, amennyire csak hazai viszonyaink megengedik, hozzásimuljon a művelt államok modern adórendszeréhez. Szóval minden irányban biztos alapokra kellett fektetnie a magyar adóreformot. Mely törekvésnek előfeltételét képezte a számítások alapjául szolgáló statisztikai adatok összegyűjtése.

Az adóreform a közönség zsebét érinti. Ez az oka, hogy azt minden államban bizonyos félszszel és nyugtalankodással fogadták. Ez a bizalmatlanság és nyugtalanság nálunk még fokozottabb mértékben jelentkezett, aminek az a kézenfekvő magyarázata, hogy Magyarországon sok emberöltőn át idegen kormányok nevében és idegen érdekek számára szedték az adókat s ennek következtében az egészséges adóerőkölcs, a megfelelő adózás állampolgári kötelességének átérzése ki nem fejlődhetet. Sajnos, hogy ebbe a nyugtalanságba belevitetett a társadalom különböző osztályainak egymással ellentétbe helyezése, egymásra való féltékenykedése is. Még sajnálatraméltóbb jelenség volt, hogy egyes faktorok az adóreformot politikai izgatásokra használták fel, azzal hitegetve magukat, hogy ha kiméletlenül támadják az adójavaslatokat, sikerül ezzel Wekerlét és vele a nemzeti kormányt megbuktatni. Súlyos csapásokat mértek közbe-közbe a pénzügyi bizottságra is, felelőtlenséggel, lelkiismeretlenséggel és részrehajlással vádolva meg ezt a nagy és gondos munkát végzett testületet.

Január 20-án kétes és súlyos viszonyok mellett indult meg a képviselőházban az adójavaslatok tárgyalása. Az általános vitában egyes képviselők órákig tartó beszédekben támadták, boncolták, kritizálták azokat és a módosítások egész özönével állottak elő. A részleteknél is sok volt a szó, sok volt a módosítási javaslat.

És Wekerle állta a harcot és lelkesen, körömszakadásig védte alkotásának alapfalaait, fentartó oszlopait. Másrészt azonban konciliáns volt a legnagyobb mértékben. Hozzájárult minden elfogadható módosításhoz, nem nézve arra, hogy az mely oldalról jön. Tudatában annak, hogy a merev makacszkodás nem tartozik az államférfiúi erények közé, maga javasolt számos változtatást. Sőt nem csinált abból se tárcakérdést, hogy a Ház

néhány módosítást az ő ellenzése dacára szavazott meg.

Nagy várakozással nézünk az adóreform végrehajtása elé, annál is inkább, mert Wekerle oda nyilatkozott, hogy több aggodalomnak eloszlatásáról a végrehajtási utasításban kíván gondoskodni. Így többek között intézkedni fog arról, hogy a jövedelmi alapok kikutatása mentes legyen az adózó közönség kiméletlen zaklatásától.

Azt halljuk, hogy az új adótörvények végrehajtása céljából a pénzügyminisztériumban már a közel jövőben egy új főosztály fog szerveztetni, amelybe más tisztviselőkn kívül be lesznek osztva ama kipróbált munkeserők, akik a statisztikai adatok összegyűjtésével s feldolgozásával, továbbá a törvényjavaslatok előkészítésével eddig megbizva voltak. Magunk részéről ezt a rendelkezést csak helyeseljük, mert az adóreformot a gyakorlati életbe bevinni leginkább azok hivatvák, akik azt megalkotni segítettek s annak előzményeit is hegyről-töviről ismerik.

Még egyet!

Az új adótörvények az ország egész közönségét érdeklik és érintik. Ezért szükségesnek tartjuk, hogy azok a társadalom minden rétegére nézve hozzáférhetőkké tétessenek. A hivatalos törvénytár füzetei, vagy kötetei, valamint a könyvpiacra megjelenő kommentározott szakkönyvek drágák. Ezeket kevés embernek van módjában megszerezni. Kérjük ennélhogva és pedig a közérdek nevében kérjük a pénzügyminisztert, hogy az egyes adótörvényeket életbeléptetésük előtt népies, olcsó, néhány fillérbe kerülő füzetekben nyomassa ki és bocsássa piacra, hogy a kisemberek is megszerezhessék, megolvashassák, áttanulhassák azokat.

Különben őszintén kívánjuk, hogy az új adórendszer az adók emelése nélkül elérje hármas célját, a meglevő aránytalanságok megszüntetését, a kisemberek kimelését és az adók egy részének a gazdaságilag erősebb vállakra való áthárítását.

Hírek.

— **Polgármesterek kitüntetése.** Ő Felsége Lázár György dr. szegedi polgármesternek a m. kir. udvari tanácsosi és Sramkó Andor dr. breznóbányai polgármesternek pedig a királyi tanácsosi címet adományozta.

— **Értesítés.** Értesitem a törvényhatósági bizottsági tag urat, hogy legközelebb tartandó közgyűlésünkön névszerinti szavazással hozandó határozathozatal végett a városi tanács által beterjesztve leendő: az özv. Kraszula Mátyásné tulajdonát képező Hadházi-ut 11. sorszámú házasteleknek a város részére megszerzése (névszerinti szavazás első ízben). Debreczen, 1909 március 16-án. *Kovács József*, polgármester.

— **Juhok legeltetése.** A városi tanács a gazdasági intézőbizottság azon határozatát, mely szerint a juhoknak a hortobágyi legelőre való kihajthatására a f. évben március hó 18-ik napját jelöli ki — jóváhagyólag tudomásul veszi s elrendeli, hogy a hajtó-cédulák március hó 16-tól kiadassanak. Miről a város közönsége a hírlapok útján, a számvevőség pe-

dig jkvi kivonaton értesítettik. Debreczen sz. kir város tanácsának 1909 március hó 16-án tartott üléséből.

— **Köszönetnyilvánítás.** Ezuton mondok hálás köszönetet öreg bajtársaim nevében is a Debreczeni Első Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatóságának azon 30, azaz Harminc koronáért, továbbá a Közgazdasági Bank rt. Igazgatóságának azon Husz koronáért, valamint az István Gőzmalom rt. Igazgatóságának azon Husz koronáért, mely összegeket a debreczeni 1848/49-iki honvédek egylete javára kezemhez adni sziveskedtek. Sajnos, hogy a Debreczenben létező mintegy huszonöt pénztársaság s egyesületek közül csakis a nevezett háromnak jutott eszébe, hogy az idei bőséges feleslegéből egyesületünk javára valamit juttassanak, amikor igazgató-választmányunk ama nagy idők 61-ik évi emlékére — tekintettel a hosszú tél által előidéztet rendkívüli kiadásokra, — 19 altiszt és közembernek fejéenként 10—10, összesen 190 koronát rendelt szükös pénzkészletéből kifizettetni. Debreczen, 1909 márc. 18. Balogh Imre, a honvéd egylet pénztárosa.

— **Főiskolai tanárok beiktatása.** A debreczeni ref. főiskola Pápay József és Darkó Jenő dr. akadémiai tanárokat beiktató ünnepélyt tart március hó 25-én délelőtt tíz órakor a ref. kollegium disztermében. Az ünnepély sorrendje: 1. Szövetségdal. Mozart. Énekl. a főiskolai énekhar, 2. Az ünnepély megnyitása az egyházkerületi elnökség által. 3. Értekezés. Felolvassa Pápay József akadémiai tanár. 4. Értekezés. Felolvassa Darkó Jenő dr. akad. tanár. 5. Üdvözlések: az egyházkerületi elnökség és az akadémiai igazgató részéről. 6. XC. Zsoltár. Id. Sz. Nagy Károly átíratában. Énekl. a főiskolai énekhar.

2937/1909. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város közönsége a városi épületeknek 1909—1914. években való fentartásához a kőműves-, cserép- és palafedő munkának, továbbá kisebb épületek létesítésénél előforduló bontás-, föld-, kőműves-, cserép- és palafedő munkának biztosítására — azon kijelentéssel azonban, hogy ezen jórészben javítási munkák, másrészen pedig kisebb építéseknel előfordulható sürgős munkák végzésére csak helybeli iparosok pályázhatnak, — zárt ajánlati versenyt hirdet.

I. kimutatás alapján a fenntartási munkára, a II. alapján egységárakra együttesen, vagy pedig kimutatás-sónként külön-külön, de csakis a Debreczen sz. kir. város által kiadott ajánlati és költségvetési úrlapokon, melyek a városi mérnöki hivatalban Simonffy-utca 2/b. munkanemenként 2 koronáért megszerezhetők.

Ugyancsak a mérnöki hivatalban a feltételek naponta 8—1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat a városi épületek fenntartási munkájára“ felirással ellátva Debreczen sz. kir. város polgármesteri hivatalában 1909. évi március hó 23. déli 10 óráig adható be s ugyan ezen nap d. e. 1/2 11 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

Később érkezett, vagy a feltételeknek és ezen hirdetménynek meg nem felelő, távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlattevők kötelesek az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzt f. évi március hó 22-én d. e. 12 óráig a város házipénztárába letenni s erről szóló elismervényt az ajánlathoz csatolni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben.

A város fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatokat másuton biztosíthassa.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1909 március 1-én tartott üléséből.

Városi Tanács.

27,770—VIII./3.—1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Budapesten és Kolozsvárott tartandó gyümölcsészeti tanfolyamokra.

Budapesten a m. kir. kertészeti tanintézetben folyó évi március hó 29-től április hó 3-ig, Kolozsvárott a m. kir. gazdasági akadémiánál folyó évi április hó 19-től—24-ig gyümölcsészeti tanfolyam fog tartatni.

Célja ezen tanfolyamoknak:

a) hogy a fiatalabb lelkészekben a gyümölcsstenyésztés iránti érdeklődés felkeltessék s nekik alkalom szolgál-tassék arra, hogy a gyümölcsstenyésztésben némi kiképzést nyerjenek;

b) hogy a fatenyésztésnek, a fa nemesítésének s a gyümölcs értékesítésének feltételeit, módját és természetes követelményeit megismerve és megkedvelve, e hasznos és nemesítő foglalkozásnak az életben mivelői, tanítómesterei és buzgó terjesztői legyenek.

A két tanfolyam mindegyikre külön-külön csak 12 lelkész fog az állam költségére felvétetni s ezek egyenkint 32 korona utazási átalányt és napi 5 korona ellásási díjat kapnak.

Felhivatnak azok a lelkészek, akik ezen fanfolyamokon résztvenni óhajtanak, hogy egy koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket ha Budapestre folyamodnak f. évi március hó 31-ig bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel.

Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

A kérvényben a folyamodó lakhelye (vármegye és község) életkora, nyelvismerete, valamint az is felemlítendő, hogy a vidék, melyben lakik, kedvező e gyümölcsstermelésre.

Az a lelkész, aki már ilyen tanfolyamon résztvett, nem pályázhatik; segédlelkészek nem vétetnek fel.

Az állami ellátási díj mellett felveendő lelkészeken kívül fel fog még vetetni a két tanfolyam mindegyikére 3—4 földbirtokos, vagy gazdatiszt is, aki azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket szintén f. évi márc. 20-ig terjesszék be hozzám.

Budapest, 1909. évi február hó 13-án.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □

DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ SZABÁLYRENDELETEI-NEK GYÜJTEMÉNYE.

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára

2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**

MEGHIVÁS.
A „Debreczeni Tisztviselők Önszegélyző-Egyesülete mint Szövetkezet“
Debreczenben

XXIX-ik Évi Rendes Közgyűlését

1909. évi március hó 28-án, délelőtt 11 órakor

a „Jogász és Tisztviselő Kör“-nek gróf Degenfeld-tér 2-ik szám alatt levő helyiségében tartja, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése az egyesület 1908. évi működéséről; az 1908. évi mérleg és a felügyelő-bizottsági jelentés bemutatása, határozat a felmentvény megadása tárgyában.
3. A mérlegben kimutatott eredmény felosztására vonatkozó igazgatósági indítvány tárgyalása.
4. Az alapszabályok értelmében a közgyűlés előtt 3 nappal az igazgatóságnál írásban beadott indítványok tárgyalása.
5. Alapszabály szerint 7 kilépő igazgatósági rendes tagsági és 7 igazgatósági póttagsági helynek választás útján való betöltése.
6. A felügyelő-bizottságnak 1 évre való megalakítása.

Megjegyzés. 1. A mérleg-, veszteség-, és nyereségszámla a szükséges mellékletekkel folyó évi március hó 21-től kezdve az egyesület hivatalos helyiségében közszemlére ki van téve. — 2. A közgyűlésen a szavazat — alapszabályaink 16. §. IV. alapján — személyesen vagy megbízott által gyakorolható. — 3. Egyesületbe belépni kívánókat közgyűlésünk alkalmával szívesen fogadunk az alaprészeink jegyzésére a tisztviselők és az önszegélyezés elvére tekintettel úgy a tisztviselőket, mint a honorátorokat fel is kérjük.

TARTOZIK.	Veszteség- és nyereség-számla.				Az igazgatóság.				
K I A D Á S	K	f	K	f	K Ö V E T E L.				
Költségek:									
Igazgatási költségek			1027	50	Eredmény áthozat 1907. évről				
Kamatok:					Kamatok:				
Tartalék-alap 4% kamata	164	74			2607	85		27	85
Segély-alap 4% kamata	3	73	168	47	Kezelési díjak	35	84	2643	69
Alapok járuléka:					Különbéle bevételek:				
Az 1908. évi tiszta haszonból:					Tagdíjak				
5% a tartalék-alapnak	77	—			12	—			
5% a segély-alapnak	77	—			202	56		214	56
Beruházási tart.-alap	150	—	304	—					
Eredmény:									
Áthozat 1907-ről	27	28							
1908. évi nyereség	1358	85	1386	13					
			2886	10					
					2886 10				

TARTOZIK.	Mérleg-számla.						K Ö V E T E L.					
V A G Y O N	K	f	K	f	T E H E R							
Pénzkészlet:												
A pénztárban	1674	12			Alaptőke:							
A „Takarék- és hitelintézet“-nél	1033	01			Befizetett alaprészek							
A „Debr. első takarékpénztár“-nál	810	—	3517	13	Tartalékok:							
Kiadott kölcsönök:					Tőketartalék-állomány							
Hosszu előlegek	25477	33			1907 decz. hó 31-én							
Rövid „	3501	58			4118	50						
Ruha „	1367	66			Ennek 4%kam.1908.évről	164	74					
Sorsjegy „	53	—	30399	57	Márka-jegyek átírásáért	30	66					
Perköltségek:					Fel nem vett 1907. évi							
Előlegezett perköltségek					osztalékok							
Felszerelések:					52	91						
Teljesen leírva					5% az 1908. évi tiszta			4443	81			
Kétes követelések:					haszonból							
Behajtás alatt levő követelések			1948	54	77	—	247	06				
Értékpapírok:					Bерuházási tartalék							
Az „Országos tisztviselői bank“ két			400	—	Kétes követelés. tartaléka							
darab részvénye					Alapok:							
Biztosítási díj előleg:					Szegény-alap állomány							
Előlegezett életbiztosítási díjhátralék			96	44	1907. évi decz. hó 31-én							
					278	27						
					Kiadott segélyre							
					185	—						
					Ennek 4% kamata 1908.							
					évről							
					93	27						
					3	73						
					Kövesdy János segélyalap							
					kamata 1908. évről							
					37	06						
					5% az 1908. évi tiszta							
					haszonból							
					77	—	211	06				
					Kövesdy János segélyalap							
					Átmeneti tételek:							
					Kifizetetlen igazgatási							
					költség 1908. évről							
					Eredmény:							
					Áthozat 1907. évről							
					27	85			614	32		
					1908. évi nyereség							
					1358	28	1386	13				
					36443 06							

Debreczen, 1908. évi december hó 31-én.

Bárdos Géza,
főkönyvelő.

Nyilassy Károly,
titkár.

Oláh Károly,
igazgató.

Pápay János,
pénztáros.

Kiss Sándor,
könyvelő.

Osath Zsigmond,

Handtel Vilmos,

Felügyelő-bizottság:

Tikos József,

Vetéssy Béla.